

Korte mededelingen

Ruud Vis (1941-2016), onvergetelijk

Ruud Vis is overleden op 19 januari 2016 op 74-jarige leeftijd. Sinds 1960 was Ruud Vis lid van de NEV. Hij was actief in de besturen van de NEV, de Uyttenboogaart-Eliassen Stichting en de Van Groenendael-Krijgerstichting. Ruud zag op zijn 16e de collectie vlinders van een vriend in sigarendoosjes. Het werd de start van een uitgebreide, waardevolle eigen verzameling waarvoor hij verre reizen maakte, naar China, Afrika en Zuid-Amerika. Over zijn verzameling zei hij: 'een verzameling vlinders is veel meer dan simpelweg een collectie vlinders voor wetenschappelijk onderzoek: het is een en al schoonheid'. Ook de juridische expertise van Ruud was van grote waarde voor de besturen waar hij deel van uitmaakte. De tweede auteur van dit stuk sprak bij de uitvaart en reikte aan echtgenote Maris Vis een penning uit namens de Uyttenboogaart-Eliassenstichting voor de bijzondere inzet van Ruud voor de stichting. De eerste auteur van deze mededeling schreef een gedicht voor hem.

begonnen als vogelaar
ontpopte hij zich snel
tot vlinderaar

een vriend nam hem mee
naar Oostvoorne
het begin van een wereldreis

de duinen van Oostvoorne
een smalle strook bij de Kop van 't Land
de bergen van Ladakh

thuis werkte hij
aan zijn verzameling
en in het Natuurhistorisch

1. Ruud Vis in 1992 als collectiebeheerder Insecten in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Foto: Kees Moeliker
1. Ruud Vis in 1992 as insects collection manager in the Natural History Museum Rotterdam.

geconcentreerd, noest
zorgvuldig aandachtig
determineren, beschrijven,
registreren
tienduizenden speldenprikken

hij onderzocht de genitaliën
van vrouwtjes in den vreemde
concludeerde en publiceerde

het Chinese vrouwtje van *Satyrrium
persimilis*
leek niet alleen zoals de naam zegt
maar bleek zich te onderscheiden
van haar soortgenoten

als de gele uil
had hij een helder en opgewekt uiterlijk
en als de donkere prachtstipspanner
zachtgrijs aandoend

nieuwsgierig met humor
aimabel en kritisch
onvergetelijk, niet alleen als entomoloog

Summary

Ruud Vis (1941-2016), unforgettable

Ruud Vis died on 19 januari 2016, he was 74 years old. Ruud has been a member of the Netherlands Entomological Society since 1960. When he was 16 years old, he started his Lepidoptera collection, that grew large and valuable over time. Ruud received posthumously a medal for his active involvement in board of the Uyttenboogaart-Eliassen Stichting.

Kees Plaisier
Avenue Concordia 61
3062 LC Rotterdam
basnik@prijatnov.nl

Marcel Dicke
Wageningen University
Laboratorium voor Entomologie
Postbus 16
6700 AA Wageningen

Hypena obsitalis, een nieuwe snuituil in Nederland (Lepidoptera)

Bijna 20 jaar lang bezocht de auteur in de maand januari samen met Kees Mostert en Ton en Kees van Schie de bunkers in het Staelduinse Bos. Het bos ligt ten oosten van Hoek van Holland en is eigendom van het Zuid-Hollands Landschap. De controles zijn gericht op overwinterende vleeermuizen en tot de observaties behoren ook de nodige overwinterende vlinders zoals het roesje (*Scoliopteryx libatrix* (Linnaeus)) en de dagpauwoog (*Aglais io* (Linnaeus)). Het aantal roesjes varieert van circa 100 tot 400 exemplaren, met een uitschieter in 2010 van 568. In som-

mige jaren werden ook de grote boomspanner (*Triphosa dubitata* (Linnaeus)), de hopsnuituil (*Hypena rostralis* (Linnaeus)), de waaiermot (*Alucita hexadactyla* Linnaeus) en de gewone kaartmot (*Agonopterix heracliana* (Linnaeus)) aangetroffen. De bunkers in het Staelduinse Bos zijn dus een overwinteringsplek voor veel vlinders.

Waarnemingen in 2015

Tijdens een bezoek worden 28 bunkers gecontroleerd. Op 24 januari 2015 vond een inspectie plaats die naast 'slechts'

178 roesjes en twee dagpauwogen ook resulteerde in een drietal mysterieuze snuituilen (*Hypena*). De algehele indruk was dat ze nogal 'bont' gekleurd waren in vergelijking tot de eerder aangetroffen hopsnuituilen. Bij de aanzet van de buitenste dwarslijn hadden ze een nogal lichte vlek op de bovenvleugel. In de eerste instantie associeerde ik de vlinders met de brandnetelsnuituil (*Hypena obesalis* Treitschke) die staat afgebeeld in Skinner (1989). Een tweede optie bleek al gauw *H. obsitalis* Hübner, een nog niet eerder uit ons land gemelde soort. Helaas realiseerde ik mij op dat moment niet dat ik een spectaculaire vondst had gedaan en ben daarom vergeten een exemplaar